

בני יששכר מאמרי כסלו טבת ג, יג

(עיי"ש בגמ'), ונ"ל על פי מה שאמרו בגמ' שבת דף נ"ח [ע"ב] זוג שיש בו עינבל מקבל טומאה דמקרי שפיר כלי, ונפקא ליה מדכתיב כל דבר אשר יבא באש וכו' [במדבר לא כג] אפילו דיבור יבא וכו', היינו אפילו כלי הזאת שאינה עשויה רק לדיבור היינו לקשקש להשמיע קול, אח"כ אמרו בגמ' אפילו ניטל העינבל טמא, ומקשו על זה בגמרא למאי חזי, ומסיק שם אליבא דר' יוחנן שכן ראוי להקישו על גבי כלי חרס, ופירש"י ומשמיע קול כבתחלה ולא בטל ליה ממלאכתו הראשונה וכו' עיי"ש, הרי לך להלכה כל כלי שבטל ממלאכתו אם אפשר שתעשה מעין מלאכה הראשונה בצירוף כלי אחרת שפיר מיקרי כלי, והנה התלמיד חכם הצדיק בעסקו בתורה כל ימי חייו כל מה שעוסק בכל פעם יותר ניתוסף לו שכר בכל פעם, אבל כשמשלים ימי חייו והולך לגן עדן ומפשיט הגוף הגשמי שהוא הכלי, הנה הגם כי גם בגן עדן עוסקים הנשמות בתורה, מזה אין לו בכל פעם תוספת שכר כי היום לעשותם ומחר לקבל שכרם [עירובין כב.], כי עשיה לא מקרי רק על ידי כלי הנשמה שהוא הגוף*) ולזה נקרא הצדיק בעולם הזה הולך ולעולם הבא עומד, אבל כשהתלמידים אומרים דברי תורה משמו של החכם אחר פטירתו, הנה שפתותיו של הגוף בעולם הזה דובבות, נמצא הוא לומד בכלי הגוף בעולם הזה כמו בחייו, הגם שהוא על ידי דבר אחר מיקרי עושה מעין מלאכתו ראשונה, הנה ניתוסף שכרו בכל פעם גם אחר פטירתו ונקרא מהלך, זהו שאמר ליהושע בן יהוצדק ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה [זכריה ג ז], והוא כמו שפסק ר' יוחנן בשבת, ניטל העינבל כיון שראוי להקישו על גבי כלי חרס ועושה מעין מלאכתו על ידי דבר אחר מיקרי כלי, על כן על זה התפלל דוד אגורה באהלך עולמים, וזהו שהקפיד ר' יוחנן על שלא אמר ר' אלעזר שמועה מפיו, הבן.

יבמות צז

עניין: שפתותיו דובבות בקבר

מהר"ל ח"א

כל ת"ח שאומרים דבר (צ"ו ע"א). דאמר ר' יוחנן שמועה מפיו וכו'. פ"י משום ר' שמעון בן יוחי כל כי התורה לא שייך בה ת"ח שאומרים דבר שמועה מיתה, וכאשר אומרים מפיו בעולם הזה שפתותיו דבר שמועה מפיו דובבות בקבר. ומתחבר מי שאמרו ההלכה משמו אל החיים [ע"י] התורה [שהיא] חיים, ולכך מביא לו החיים עד ששפתיו דובבות בקבר שהרי יש לו חבור אל החיים בדבר שאין שייך בו מיתה, ואז יש לו קצת חיים עד ששפתיו [דובבות] ודבר זה מבואר עוד בפרק חלק (סנהדרין צ' ב') ע"ש. ואין פירוש שפתיו דובבות הם השפתים מן גוף המת, רק על כח הדברי וכמו שמוכיח בכמה מקומות כי כח הדברי הוא כח הנפש, וכמו שהנפש קיים כי כח הדברי הוא כח הנפש וכמו שהנפש קיים כך נפש הדברי נשאר קיים.

אפיקי ים להגרי"א חבר – כתובות קיא

באריכות בכיאות אמרם במס' יבמות (צז ע"א) כל ת"ח שאומרים דבר שמועה מפיו שפתותיו דובבות בקבר וכו', שכל אדם מישראל בריאתו והרכבת גופו כשכא לעולם הוא לפי שורש נשמתו מלמעלה, והגוף שנברא ע"י אב ואם יש לו כליון, והאדם ע"י התורה שעוסק בו ומחדש הוא גורם לעצמו בריאה חדשה, שכמו שבדבר ה' שמים נעשו וכו' (תהלים לג ו) שמשם נשפע שורש לג' יסודות אש מים רוח שהוא הכל הפה, והוא משורש ג' אותיות יה"ו של השם, וע"י העפר שנתחבר עמהם נעשה הרכבת כל נברא שכל נברא הוא מורכב מד' יסודות כל א' לפי ערכו ולפי המקום שהוא, שגם המלאכים מורכבים מד' יסודות רוחניים וכן כל נברא והם מסוד ד' חיות שכמרכבה, וכמו כן ע"י התורה שהאדם מחדש משפיע עליו הכל פיו ית' שאומר הלכה בשם בו"ד ועי"ז נשפע עליו בריאה חדשה, וזה גורם לו קיום נצחי שנעשה גופו שלא ע"י אב ואם כי אם רוחני מאור התורה ולכן אין לו כליון, ועי"ז שפתותיו דובבות בקבר ממש ר"ל חלקי גופו הרוחניים החופפים על הקבר על רוחא והבלא דגרמי דילי' שבזה יקום בתחא"מ. והם ג"כ סוד שמים חדשים וארץ חדשה שעושים ע"י חידושי תורה, והוא מ"ש